

ZORGSAAM WONEN

REGIONAAL WOONZORGAKKOORD

BORGER-ODOORN, COEVORDEN, EMMEN 2023

Inhoud

Inleiding.....	3
Samen aan zet.....	3
Achtergrond	3
Het speelveld	4
Van visie naar Uitvoering	4
Afbakening	4
Inzet en betrokkenheid.....	5
Afspraken	5

Bijlage – Voorbeelden van uitwerking in prestatieafspraken.....	
---	--

INLEIDING

Wonen en zorg zijn belangrijke thema's voor alle inwoners van dorpen en wijken in de BOCE gemeenten (Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen). Zij dragen in belangrijke mate bij aan gezondheid, geluk en welbevinden. De (regie)rol van inwoners bij het vormgeven van de eigen sociale en fysieke leefomgeving wordt steeds groter. Daarmee worden inwoners en hun organisaties steeds meer de dragers van de gewenste gezonde en zorgzame dorpen en wijken. Gemeenten hebben een wettelijke taak om samenhangend beleid te maken waardoor ouderen, volwassenen en jongeren met of zonder ondersteuningsvraag langer, meer of weer zelfstandig in hun dorp of wijk kunnen wonen. In de BOCE gemeenten hebben we daarom de woonzorgvisie 'Wonen zonder zorgen' opgesteld. In deze visie zijn de ambities van de regio verwoord aan de hand van drie thema's: de gezonde, informele en inclusieve wijk/dorp. Deze visie geeft richting aan het werken aan de grote opgave voor wonen en zorg. Het visiedocument is vastgesteld in december 2022 door de drie gemeenteraden. Vanaf januari 2023 werken we met alle betrokken stakeholders toe naar een regionaal woonzorgakkoord. Het resultaat van dit gezamenlijke traject is het document dat nu voorligt 'Zorgzaam wonen, woonzorgakkoord BOCE' 2023.

SAMEN AAN ZET

Wonen, welzijn, ondersteuning en zorg vraagt inzet en samenwerking van veel partners. Ieder heeft een eigen verantwoordelijkheid binnen het geheel, maar neemt ook de verantwoordelijkheid om samen tot een breder resultaat te komen. Dit document is opgesteld met een breed scala aan partners. Elke partij heeft haar eigen (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden. De samenwerking tussen de partijen op weg naar het woonzorgakkoord is een grote stap vooruit. Het is domein overstijgend en kijkt over de verschillende rollen van de partijen heen. Iedere betrokken partij – ongeachte grootte, achtergrond of domein – draagt een steentje bij, toont inzet en betrokkenheid en pakt verantwoordelijkheid. Ieders kennis en expertise samenbrengen, geeft de mogelijkheid om vraagstukken meer vanuit het belang van de inwoner, efficiënter en effectiever aan te pakken en versterkt het gevoel van samen een gemeenschap zijn. Iedereen telt mee en heeft een stem.

ACHTERGROND

Zowel landelijk, regionaal als lokaal wordt gewerkt aan het vormgeven van oplossingen rondom de woon-zorg opgave. Vergrijzing, krapte op de woning- en arbeidsmarkt, sociale en psychische kwetsbaarheid en een toename van het aantal mensen met chronische aandoeningen maken dat we op een andere manier naar de leefbaarheid van onze wijken en dorpen moeten kijken. De BOCE gemeenten voelen de urgentie op deze thema's en zijn voortvarend van start gegaan. Uitgangspunt daarbij is: zo gewoon mogelijk zelfstandig wonen in eigen wijk of dorp, ook als iemand ondersteuning of zorg nodig heeft. Daar worden mensen gezonder en gelukkiger van.

Dit sluit aan bij beleid, wettelijke maatregelen en samenwerkingsafspraken die landelijk zijn vastgesteld en uitgewerkt in de nationale bouw- en woonagenda van het Rijk. Hieronder vallen verschillende programma's die gericht zijn op de betaalbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van woningen en leefomgeving. Denk hierbij aan het Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (ministerie van VWS), het Programma Wonen en Zorg voor Ouderen (ministerie van BZK), en het Programma Een thuis voor Iedereen (ministerie van BZK). Om de overheid meer regie op de uitvoering van het beleid te geven is de Wet Regie op de Volkshuisvesting in voorbereiding. Het maken van samenwerkingsafspraken tussen gemeenten, welzijn- en zorgpartijen en woningcorporaties om de beleidsdoelen met betrekking tot wonen en zorg te realiseren, gaan vallen onder deze Wet.

HET SPEELVELD

In Drenthe werken alle gemeenten, woningcorporaties en de provincie Drenthe samen aan de uitvoering van de woondeal (volgend uit het Programma Wonen), zodat er minimaal 13.000 woningen gebouwd kunnen worden. In Zuidoost Drenthe gaat het om 5.033 betaalbare woningen voor o.a. spoedzoekers, starters en mensen die zorg aan huis nodig hebben¹.

Daarnaast werken veel betrokken partijen ook samen in andere samenwerkingsverbanden. En wordt ook (elders) beleid vastgesteld dat direct van invloed is op wonen en zorg. Het schema hiernaast geeft een overzicht van verschillende programma's en beleidsstukken die raken aan dit woonzorg akkoord. Dit regionaal woonzorgakkoord probeert zo goed mogelijk aan te sluiten bij deze verschillende verbanden, ontwikkelingen, programma's en beleidsstukken (zie kolom linkerzijde).

VAN VISIE NAAR UITVOERING

Eind 2022 is in de BOCE gemeenten (Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen) de woonzorgvisie 'Wonen zonder zorgen' opgesteld en vastgesteld door de drie gemeenteraden. Deze visie is opgesteld samen met welzijnsorganisaties, woningcorporaties, zorgorganisaties en belangenorganisaties van huurders en inwoners. De volgende stap is om te komen tot een woonzorgakkoord met partners. In dit document maken we afspraken hoe we de komende periode een verdere concretiseringslag gaan maken. Hierbij realiseren we ons, dat veel onderdelen van het proces al lopen en er allerlei initiatieven en plannen zijn op het gebied van wonen, welzijn, ondersteuning en zorg. Deze overeenkomst gaat hier niet aan voorbij, maar wil dat juist versterken en verrijken.

AFBAKENING

Dit document, om te komen tot een regionaal woonzorgakkoord, richt zich specifiek op de BOCE regio (Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen). Hier is voor gekozen omdat deze gemeenten dezelfde trends en opgaven op zich af zien komen en deze samen met regionale samenwerkingspartners op willen pakken. Dit biedt grotere slagkracht voor het realiseren van een fijne woon- en leefomgeving voor iedereen.

¹ <https://www.provincie.drenthe.nl/@143163/drenthe-bouwt-13-000-woningen-woondeals/>

INZET EN BETROKKENHEID

AFSPRAKEN

De ondertekenaars van dit document dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor het maken van goede afspraken om te komen tot gezonde, informele en inclusieve wijken en dorpen, passend bij hun rollen, taken en belangen. Dit vraagt om goede samenwerking, betrouwbare partnerschappen en om helder zicht op de positie van de verschillende partijen. Dit vraagt ook om een actieve bijdrage aan projecten, regiegroepen en bijeenkomsten die voortkomen uit deze afspraken. Bij de ontwikkeling, besluitvorming en uitvoering van de afspraken die de ondertekenaars van dit Woonzorgakkoord maken, is een belangrijke rol weggelegd voor inwoners. Gedurende het gehele proces wordt voortdurend het belang benadrukt van de inzichten en de regierol van inwoners.

- *Afspraak 1: Met het tekenen van dit document verbinden partijen zich aan de hierin geformuleerde afspraken. We verwachten dat de partijen inspanning leveren om bij te dragen aan de realisatie van de te behalen doelen die in deze afspraken zijn opgenomen. Dit betekent dat betrokken partijen naar vermogen actief bijdragen aan de realisatie, bijvoorbeeld door deelname aan de regionale kerngroep of aan het lokale overleg wonen, welzijn, ondersteuning en zorg.*
- *Afspraak 2: Er vindt jaarlijks een bestuurlijk overleg op BOCE niveau plaats waarin de voortgang van dit proces wordt geagendeerd.*
- *Afspraak 3: Bij ieder project dat wordt gestart in het kader van dit woonzorgakkoord wordt met inwoners besproken op welke manier inwonersvertegenwoordiging plaatsvindt.*

Vruchtbare samenwerking

Voor een succesvolle samenwerking naar een akkoord is het wenselijk dat naast de ondertekenaars ook samenwerking wordt gezocht met overige lokale maatschappelijke partners en inwonersorganisaties. Alle partners van het woonzorgakkoord vormen samen een netwerk dat wordt ingezet voor het welslagen van de afspraken in deze overeenkomst.

- *Afspraak 4: Komende periode is een regionale kerngroep actief om de lokale afspraken bij elkaar te brengen. Zij bereiden daarmee ook de besluitvorming van het bestuurlijk overleg voor. De regionale kerngroep bestaat uit vertegenwoordigers van de verschillende sectoren en is in ieder geval actief in 2024. Uiterlijk 1 oktober 2024 worden afspraken gemaakt over de jaren 2025 en verder.*
- *Afspraak 5: Er wordt in 2024 onder verantwoordelijkheid van de regionale kerngroep een analyse van taken, rollen, belangen, contractvormen en -termijnen en financieringsstromen met bijbehorende verantwoordingseisen van de samenwerkingspartners gemaakt.*
- *Afspraak 6: Onder regie van de regionale kerngroep worden in het eerste halfjaar van 2024 de reeds bestaande initiatieven in de BOCE gemeenten verzameld die een bijdrage leveren aan de doelen van de woonzorgvisie.*
- *Afspraak 7: De regionale kerngroep heeft de opdracht om voor de zomer van 2024 een 'doorbraak'-commissie in te stellen, om daar waar de wet en regelgeving ernstig belemmerend werkt openingen te creëren.*
- *Afspraak 8: De oogst van eerdere fasen in dit traject om te komen tot een Woonzorgakkoord blijft input voor de verdere uitwerking van de afspraken.*

Proeftuinen

De drie proeftuinen die in het voortraject zijn geïnitieerd (in Geesbrug, Klazienaveen en Nieuw-Buinen) zijn een belangrijk onderdeel van de uitvoering van de woonzorgvisie

- *Afspraak 9: De uitvoering van de proeftuinen wordt gedragen door de bij de proeftuinen betrokken inwoners en lokale partners. Per proeftuin wordt een plan van aanpak opgesteld en gedeeld met het lokale overleg tussen wonen, welzijn, ondersteuning en zorg. Dit lokale overleg monitort, stuurt bij en ondersteunt waar nodig en wenselijk. Resultaten worden gepresenteerd en gedeeld met de regionale kerngroep en alle betrokkenen en kunnen dienen als inspirerend voorbeeld voor andere wijken en dorpen in de BOCE gemeenten.*

Lokaal overleg wonen, welzijn, ondersteuning en zorg

Zoals in de woningwet is voorgeschreven worden er prestatieafspraken tussen gemeenten, huurdersorganisaties en corporaties gemaakt, geëvalueerd en eventueel aangepast. In de wijziging van deze wet wordt voorzien dat vanaf 2024 de zorg- en welzijnspartijen betrokken dienen te worden bij het maken van afspraken. Omdat de uitvoering van het woonzorgakkoord een vergelijkbare vorm van sturing/regie nodig heeft sluiten we aan op de bestaande structuren om het overleg tussen (vertegenwoordigers van) inwoners, wonen, welzijn, ondersteuning en zorg vorm te geven.

- *Afspraak 10: Per gemeente wordt, aansluitend bij de bestaande structuur en bij de regionale kerngroep, een lokaal overleg wonen, welzijn, ondersteuning en zorg ingesteld die voortgang initieert en bewaakt. Deelnemers aan het overleg zijn vertegenwoordigers van gemeente, corporaties, welzijns- ondersteunings- en zorgpartijen en van inwoners. Over de aansluiting bij de bestaande bestuurlijke overleggen nemen we in het eerste kwartaal van 2024 een besluit.*
- *Afspraak 11: In het lokale wonen, welzijn, ondersteuning en zorgoverleg worden gezamenlijke afspraken gemaakt over woonvormen in het kader van wonen, welzijn en zorg, waarvan uit een inventarisatie van de woondeal, bekende data en woonbehoeftepeiling is gebleken dat deze nodig zijn. Deze afspraken worden toegevoegd aan de lokale prestatieafspraken 2025.*

Jaarlijkse bijeenkomst met alle betrokkenen en proeftuinen

Omdat er op dit thema sprake is van een samenwerking tussen een breed scala aan partners is het belangrijk om elkaar breed geïnformeerd te houden.

- *Afspraak 12: Jaarlijks worden alle betrokkenen en alle partners van het woonzorg-akkoord uitgenodigd om geïnformeerd te worden over de voortgang. Op deze jaarlijkse bijeenkomst presenteren de proeftuinen de stand van zaken. Hoe staan ze ervoor en welke resultaten worden geboekt, wat zijn hun succesfactoren, welke inzichten doen ze op en welke lessen kunnen ze delen.*
- *Afspraak 13: We werken uit en leggen vast hoe we de achterban betrokken houden. Bijvoorbeeld door middel van nieuwsbrieven, themabijeenkomst, aansluiten bij bestaande overleggen etc.*

Ondertekening

- *Afspraak 14: Ondergetekenden committeren zich aan de inhoud van dit woonzorg-akkoord en dragen ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden bij aan het realiseren van de ambities en afspraken zoals hierboven geformuleerd.*

